

Muitalægje

čuvgetusa haleduvvidi sami gaskast.

5ad Num.

August manost 1873.

las jakkodak.

„Særve goavis mænnođame vuostai luondogappalagai guim.“

Oudeb nummirest muitaluvvui dam avisa lakkidi, atte daina ollo čaba servin, mak min rikast læk duotta buore oudedáme, læ ovtast dat namma, maid dam bajeldčallagest oaidnebetet. Dai servi namma juo čajeta, mi daina læ oaivelen, man ala si bargik ja maid dak fastasiik. Mon aigom dai maņest čuovvo radain gæččalet čajetet, man muddoi min aigasaš olmui mænnođabme luondogappalagai vuostai læ daggar, atte dat ansaša moittjuvvut ja man muddoi dam harrai læ nubbastus buoreb guvlui savatatte.

Jos gæstnuft jerruši: Lægo olmuš Ibmelest mærrედuvvum daihe bigjum æra sivdnadusai vašalažžan? de vissage boadaši olmuš dam vastadusa gullat juokkehažast, atte dat Ibmel, gi ješ læ ollasæmus buorre vuotte, rakisvuotta ja vaibmonjuorasvuotta, son i mate mærrედam olbmu, gæn ječas govvi læ sivnedam, stajalažžan, rievta ren ja givsedægjen æra sivdnadusai ala. Ja almaken mi šaddap ollo sajin ja hui davja oaidnet daggar mænnođame æra sivdnadusai vuostai, atte jurdašægje kristalaš olmuš færte ječaines arvalet ja aldes jærrat: Lægo son daina olmuin obba vaibmoge? Æigo dak lække goassege bakčasa dovdam ja igo mate sin jurda fatet ja arvedet, mi gillamuš ja bavčas læ?

Dal læ min kristalaš gædnegasvuotta atte vuttivaldet buok hægalazaid luondorikast, juogo dak ležžik min gæčost daihe luodost. Ærenoamačet mi berrijep min giettašivitiid muittet, gæi buorre daihe nævre dille ænaš dafhost læ min baldost, ja nammalassi dam dukkadagast, moft mi čadak daid divčudep. Mutto ædnak sajin dak divčoduvvujek surgadlaš lakkai. Giettašivitak nælgoduvvujek ædnagin dam muddui, atte baha lakkai julgi alde bissuk, go gidda boatata, ja dak ovtak šivitak færtejek davja jagest jakkai čadatet dam sæmma nælge dassaši go bidnedægje gieda vuolde loappa dat givsalaš ællem. Dam čalededin heive maida muitalet maid oudeb gida april mano algo beivin šaddim oaidnet muttom matkemokkest. Must læi mokke muttom vistest ællet, ja vistaimanadedin mon šaddim matkeskipparinam čada navet mannat. Šivitak dallan jena dakke ja gæččagotte monnoidi go moai čagnalæime vistai, — voi, voi! must vaibmo ain dalge orro dego vardemen, go mon jurdašam dam gæčastame, mi sistes oroi adneme hædalaza gærjadusa. Dat oaidno læi maida mu skippari vaibmoi guoskam; dastgo dallan go moai olgus læime bæssam, de celki mu skippar munji: „Voi voi go læigi ænikas daid šivitrievoid oaidnet.“ Olgon i oidnum fuodar mange šlajast.

Mi diettep, atte jos šivitiguim galgaš mænnoduvvut nuft moft berrijuvvu, de færtē sikke æigad ja divčodægje gædnegasvuodas dakkat. Ised daihi æigad i berre æmbo dalvai vuolgatet go su biebmamest læ, ja son berre maida bærrai gæččat, atte sunavet læ liegas ja čuovgad. Divčodægje færtē maida jierme mielde fuodar juokket, naveta buttesen doallat ja juokke lakkai buore doaima adnet dai šiviti birra, mak sudnji læk oskelduvvum. Rievtes dikšoi gulla, atte divšodægjest læ arvadus šivit lundoi; damditi berrik maida don, gæsa dat fidno læ oskelduvvum, dam doaimatet jiomini ja rakisvuodain dam sivdnadussi, gæn baimatægjen læk bigjum. Galle mon doaivom, atte galles æi læk dædde si, gæk miella æflost dattuk soaigos lakkai luondogappalaga givsedet dušše givsedam halost, mutto duššen dat almaken i male dakkujuvvut, atte luondogappalagak davje givseduvvujek arvedmættomvuoda, jurdašmættomvuoda, daihe huolatesvuoda gæčeld. Oppeti mon datom dast gærdot giettašivdi nælgodæme, mi ædnag giældain læ nuft virulaš. Jos guttege datoš jærrat, ollo go galgga šiviti addujuvvut, jos dat i galga læt vagjegvuodast, de dam jæraldakki i mate æra vastadus addujuvvut go dat, atte šivit berre oazžot gallas borrat; jos šivit dam i oazo, de dat læ gillamušast. Dam matak galle, lokke, arvedet, go duokkenad jurdašak, moft ječak likošæimek, go migjidi ovta jakkebæle siste i adduši goassege gallas borrat. Jos hævoš dievas ožides alde i læk, de dat i mate gillat oktilaš bargo billašuvakætta; jos gussa valjest i bibmu, de dat i mate mielke addet ige nælgoduvvum savcast mate ullo boattet. Ioktage arved moft šivit nælgodæbme vahagatta æigada oudalgo son gæččalæme bokte dam boddi boatta. Dat duššalaš halo, mi

ædnagin læ dasa, atte stuorra šivitnavet gæssset, adna dam davja mieldes, atte mainetes Ibmel sivdnadusak færtijek gillat nælge ja ollo æra davdaid, mak nælgest boccidik.

Olbmu garasvuotta ja vaimotesvuotta æra sivdnadusai vuostai almostuvvu manga lakkai. Okta vaigades lakke læ maida dat, atte ruovdik caggujuvvujek mecredi ja vakoid orruk dobbe iskakætte. Dat læ nuft virulaš, atte mon gaddam dam dakkut sameædnam mietta, ige oro ovtage olbmujurdage boattenen, atte dat læ daggar vaimotes ja garra mænnoæbme, mi i mataši æraidi soappat go luodo navdidi. Jurdaš dušše lokke! Don ælak okti ruvdidad lutte, mutto ik gavna maidege. Mutto aido læk jorgetam ruoktot, de roakkas daidi dat navde, maid læk bivdemen. Don ik æle bivdosidad lutte oudalgo vakko gæčest, ja mangi hæivejek moadde vakkoge mannat, oudalgo don dai lutte finak. Dam gukkis aige siste læ hægalaš sivdnadus, gæsa bavčas ja gillamuš læ sæmma garkis ja goavve go aldcædage (aldcesad), gidda hængamen du ruvdin, ja æreb dam bakčas, mi ruvdi čærvomest ja latto cuovkanæmest boatta, gillajuvvu vela nælge ja goallom ja æra gikse. Go læzak rakis lokke jurdašægje olmus, de mon dušše aldad jæram: Igo læk dat vaigad jurdašet? Dast i læk mu lakkamest, man manga lakkai olmuš rikko rakisvuoda bakkoma vuostai su mænnoæmest æra sivdnadusai vuostai. Mutto dam mon diedam, atte jos mi devdašæimek rakisvuodast min hærrasæmek ja bæstasæmek, de šaddaši maida min mænnoæbme æra sivdnadusai vuostai nubben.

Sagga savatatte lifci, atte buok sameædnam giældain særvašægje buok kristalæmus ja jierbmælæmus olbmuk oktaradalažat barggat dam ala sikke čoagganemin ja bæivalaš gavnadæmest. atte čalmek matašægje

lækka
haš o
negas
vatatt
oasse
duihn
læk l
nuft
mo d
min
vuoda

adnuj
bæive
valjej
Even
make
mana
steen
ješga
nam
guok
golm

lokki
he r
sigji
Dat
ala
dodi

man
čajet
tet.
gašt
lai
gavi
son

lækkaset buokain dam muddoi, atte juokkehaš oainasi lbmel sane čuovga siste šu gæd-negasvuodas æra sivdnadusai vuostai. Savatatte lifči, atte dat buorebut čuvgijuvvum oasse gielldai olbmui alelessi doalašegje duihmibuidisek čalmi nudi dam, atte mist i læk loppe luondogappalagai guim mænnodet nuft moft min garra ja njuorasmættom vaibmo duvda. Muittus juokkehaš, atte buok min dagok galgik dakkujuvvut aive rakisvuoda siste. (1 Kor. 16, 14). K. A.

Čaccesullost august manost 1873.

Nuft moft oudalest læi mæreduvvum adnujuvvui valjijubme stuorradiggai 16ad bæive dam manost Hammerfestast. 26 legje valjejægjek. Valjijumest joavde sundai E. Evenseni 16 suobman. gavpeolbmai Schumakeri 14, lukkari P. Eilertsoni 11, lensmanai K. Andreaseni 8, hapaguoktai Ulsteeni, Megruni ja gavpeolbmai N. Schanchi ješgæsage okta. Nuftlakkai læk sameædnam hærraliena valjejægjek valjem Evensen guokta Šchumakerin stuorradiggai boatte golma jakkai.

Boatte nummerist mi aigop muiatalet lokkidassamek ječamek rika raddejume daihe radđetusa birra; mi aigop dalle sardnot sigjidi valdosistdoalo min rika valdogagast. Dat lakka læ dego dat gædgejuolge, man ala buok min lagak ja asatusak læk vuododuvvum.

Dačast. Skienest dappatuvai dam manost okta dappatus, mi soaigos lakkai čajeta, maid jugišvuotta matta mieldes buktet. Okta olmai, gutte mannam gida rangastusast bæasai, ja gutte læi hirbmad jukke, læi vidneboatala aldeis oasstam. Vazededin gavpug gata (gæino) mielde snukkurmasti son njunalassi. Vidneboatal, mi baideocci

læi bigjum, manai cuovkas ja stukkak baste čada čoavjeoaže čoavje sisa, nuft atte čoalek olgus botte. Dat varnotæbme, gæn namma læ Andreas Andersen, læi nuft hægjo, atte i gillam buocci vistai dolvujuvvut, mañel go doaftir læi su havid čanadam. Uccan læ doavomest, atte su hægga læ gagjomest.

Gonagasa krunnedæme gæčeld læmaš ollo čigŋa ja manga gæsta sikke Trondest, gost krunnedæbme doaimatuvvui, ja æra gavpugin, mai čada su majestetalašvuotta læ jottam. Kristianiast, mi læ min rika oaivegavpuk, legje manga gæsta dalle go gonagasa dase macai. Muitalusast gonagasa matke airra sameædnam, mi celkimek, atte su majesteta boadededines Suopanjargi diervatuvvui samin Garašjoga formanškapa oudastolbma, lukkar Matis Isaksen bokte. Dak sanek, maiguim son gonagasa duostoi, čugje nuft:

„Armolažamus gonagas! Bagjeædnam samek ja dædnogade samek savik obba vaimostæsek burist boatem min armolaš gonagaslaš majesteti. Mi adnep dam oktan arbmon lbmelest, atte dat læ min buolvaidi addum, atte oaidnet gonagasa muodoid dabe sameædnam, maid sabmelažak æi goassege læk oaidnam. Boaris mitalnsain diettep mi, atte arvo mielde læ 350 jage dastestgo okta gonagas læ fidnam sameædnam appenjargain, mutto i mitaluvvu, atte dom aigasaš sabmalazaidi læi dat likko ja gudne addum, atte oaidnet gonagasa muodoid, ja mi vela æmbo læ atte sardnot su allagvuodain. Gonagasa lakkanæme sameædnami adnep mi oktan mæddemættom duodaštussan su allagvuoda armo ja rakislaš vaibmolage ala (bagjeli) maida min sabmelažai vuosta nuftgo dam vuollegamus sædo vuosta su allagvuoda ovtastattum rikain; dastgo æi lifči gonagasa lavkik njuolgam

